

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
 WYDZIAŁ KOMPOZYCJI, DYRYGENTURY, TEORII MUZYKI I RYTMIKI

Przedmiot:	Fortepian			Kod przedmiotu:	K1FR1
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. Anna Kozub			Punkty ECTS:	4
Status przedmiotu:	Obowiązkowy	Rodzaj zajęć:	Wykl/ Ćwicz	Ilość godzin:	30
Wydział:	Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki	Kierunek:	Kompozycja i Teoria Muzyki		
Specjalności:	Rytmika	Profil studiów:	Ogólnoakademicki		
Forma studiów:	Stacjonarne	Język:	Polski		
POZIOM STUDIÓW: Studia I stopnia					
Semestr I:	15, K, 2 ECTS	Semestr II:	15, E, 2 ECTS	Semestr III:	
Semestr IV:		Semestr V:		Semestr VI:	

Prowadzący zajęcia	dr hab. Maria Koszewska-Wajdzik, prof. AM dr Marlena Lewandowska-Kamyszek, wykł.
Cele i założenia przedmiotu	doskonalenie umiejętności gry na fortepianie, która jest podstawowym narzędziem pracy nauczyciela czy instruktora muzyki w przedszkolach, szkołach muzycznych i ogólnokształcących oraz innych ośrodkach kultury. - wszechstronny rozwój muzyczny i artystyczny z uwzględnieniem wrażliwości muzycznej, wyobraźni, muzykalności i kreatywności artystycznej - pogłębianie wiedzy i praktyki pianistycznej związanej z interpretacją utworów fortepianowych zgodnie ze stylem i tradycją wykonawczą - poznawanie współczesnej literatury fortepianowej, pozwalającej obserwować nowe trendy związane z wykonawstwem i notacją muzyki - zdobycie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy ogólnomuzycznej związanej z budową formalną utworu, różnicami stylistycznymi, technikami kompozytorskimi i środkami wyrazu muzycznego występującymi w utworach fortepianowych różnych epok w kontekście całej literatury muzycznej - poszukiwanie, rozumienie i realizacja własnej, oryginalnej interpretacji muzycznej w kontekście tradycji oraz nowych koncepcji wykonawczych - biegle czytanie prostych utworów a`vista; umiejętność ich transponowania, - biegle czytanie trudnych utworów z uwzględnieniem redukcji materiału dźwiękowego w grze a`vista

Wymagania wstępne	- posiadanie techniki pianistycznej w zakresie (minimum) podstawowym, zdobytej w trakcie dotychczasowej edukacji muzycznej - ogólna znajomość muzyki (historii muzyki, cech charakteryzujących interpretację muzyczną w różnych epokach i stylach, znajomość tradycji wykonawczych) - znajomość fortepianowej literatury muzycznej (polskiej i zagranicznej) zdobytej zarówno w trakcie własnej edukacji jak i poprzez uczestnictwo w koncertach symfonicznych i kameralnych - wrażliwość, wyobraźnia muzyczna, słyszenie funkcyjne, gotowość do rozwiązywania zadań związanych z poszerzaniem warsztatu pianistycznego i artystyczną interpretacją muzyki - zdolność do analitycznego, logicznego rozumienia muzyki - pamięć muzyczna - intuicja muzyczna

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU		Liczba godzin
Semestr I		
10 – 15 min. każdej lekcji –czytanie a’vista i transponowanie dowolnie wybranego utworu.		
Następną część lekcji to praca nad: 1. utworem polifonicznym, 2. allegrem sonatowym lub sonatą skomponowaną wspólnie 3. utworem dowolnym (napisanym wspólnie) lub etiudą: Wybór utworów; poprawne odczytanie tekstu nutowego; praca nad interpretacją i techniką pianistyczną; wykonanie publiczne.		15
Semestr II		
10 – 15 min. każdej lekcji –czytanie a’vista i transponowanie dowolnie wybranego utworu.		
Przygotowanie: - klasyczne allegro sonatowe lub sonata powstała wspólnie, - utwór polifoniczny, - utwór dowolny, współczesny z elementami technicznymi lub etiuda - utwór kameralny Wybór utworów; poprawne odczytanie tekstu nutowego; praca nad interpretacją i techniką pianistyczną; wykonanie publiczne.		15

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	K_W02	- zna w zakresie podstawowym literaturę fortepianową i posiada świadomość jej znaczenia w historii muzyki -posiada wiedzę dotyczącą elementów dzieła muzycznego i muzycznych wzorców formalnych do wyrażania własnych koncepcji artystycznych w interpretacji muzyki fortepianowej	A1A_W01
	K_W06	- zna techniczne i wykonawcze możliwości fortepianu - posiada znajomość warsztatu pianistycznego w zakresie pozwalającym na swobodne wykonywanie utworów fortepianowych - posiada świadomość różnych możliwości interpretacyjnych a także pianistycznych środków technicznych służących do wyrażenia emocji oraz treści artystycznych w utworach fortepianowych	A1A_W02 A1A_W05
	K_W07	- posiada orientację w zakresie improwizacji i jej znaczenia w rozwijaniu wyobraźni muzycznej dziecka podczas lekcji rytmiki	A1A_W08
Umiejętności (U)	K_U01	potrafi tworzyć w ramach interpretacji dzieł muzycznych na fortepianie własne wizje i koncepcje artystyczne oraz dysponuje (w zakresie podstawowym) umiejętnościami technicznymi, potrzebnymi do ich wyrażania	A1A_U01
	K_U03	posiada technikę gry na fortepianie i umiejętności techniczne przydatne w interpretacji utworów muzycznych reprezentujących różne style muzyczne	A1A-U03
	K_U12	- potrafi zagrać prosty utwór a'vista i swobodnie go przetransponować do innej tonacji - porusza się swobodnie w zakresie triady harmoniczej i potrafi stworzyć na jej podstawie akompaniament do prostej melodii	A1A_U12
Kompetencje społeczne (K)	K_K02	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikające z wykorzystania wiedzy , znajomości literatury fortepianowej i wyobraźni muzycznej	A1A_K02
	K_K04	jest zdolny do samooceny; potrafi dokonać analizy wykonawstwa muzycznego; potrafi samodzielnie dobierać argumenty dotyczące krytyki i oceny interpretacji muzycznej oraz innych działań artystycznych i kulturowych	A1A_K04
	K_K010	efektywnie wykorzystuje wyobraźnię, intuicję, twórczą postawę i samodzielne myślenie w obliczu konieczności rozwiązywania problemów	A1A_K10

Metody kształcenia (do wyboru)	Praca indywidualna wykład/ ćwiczenia
	analiza różnic interpretacyjnych w oparciu o tekst nutowy i nagrania CD
	praca z tekstem nutowym i dyskusja
	rozwiązywanie problemów technicznych i założeń artystycznych
	praca indywidualna poza lekcją
	śluchanie nagrań CD i DVD w różnych wykonaniach
	nagrywanie i odsłuchiwanie własnej gry
	prezentacja programu egzaminacyjnego przed różną publicznością, w różnych warunkach akustycznych

Metody weryfikacji efektów kształcenia (do wyboru)	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu					
	Kolokwium (I semester)	W 06	U01	U03	U12	K10	
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	W06	W07	U03	U12	K02	K10

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest regularnym uczęszczaniem na zajęcia oraz systematycznym przygotowywaniem się do zajęć. Program pianistyczny musi być wykonany podczas kolokwium z pamięci.				
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest prezentacja utworów fortepianowych z pamięci, w odpowiednich tempach, poprawnie technicznie.				
	Inne:	Na egzaminie wymagana jest też umiejętność: gry a' vista, transponowania..				
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:
	15, K, 2 ECTS	15, E, 2 ECTS				

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS

		Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Przedmiot realizowany przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne	30	2
	Konsultacje	10	
	Suma	40	2
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Semestr I	30	1
	Semestr II	30	1
	Semestr III		
	Semestr IV		
	Semestr V		
	Semestr VI		
Sumaryczny nakład pracy:		100	4

Literatura podstawowa

Bruhn S – *Przewodnik Interpretacji pianistycznej*, Katowice 1998
Chmielowska W., *Z zagadnień nauczania gry na fortepianie*, PWM Kraków
Cortot A., *Wykłady o interpretacji*, Paryż 1934
Lukaszewski M., *Przewodnik po muzyce fortepianowej*. PWM 2012
Neuhaus H., *Sztuka pianistyczna*, Kraków 1970
Schweitzer A., *Jan Sebastian Bach*, PWM, Kraków 1987
Zieliński T., *Style, kierunki i twórcy XX wieku*, Warszawa 1980
Sandor G., *O grze na fortepianie*, Warszawa 1994
Sielużycki Cz., *Ręka pianisty*, PWM 1982
Niemira M., *Jak rozwijać i utrzymać technikę pianistyczną*, Warszawa 2004
Folder Andor., *ABC pianisty*, PWM, Kraków 1966
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,

Nagrania CD- porównywanie

S. Richter, G. Gould – utwory J. S. Bacha,
A. Brendel – Sonaty L.v. Beethovena
R. Eschenbach – Sonata W. A. Mozarta
M. A. Hamelin – Sonaty J. Haydna
K. Zimmerman, M. Argerich, A. Rubinstein – utwory Fr. Chopina
P. Lewis, a. Schiff – utwory FR. Schuberta
W. Ashkenazy – utwory R. Schumanna
A. Dudkiewicz – utwory współczesnych kompozytorów polskich
J. Pierce – utwory J. Cage'a
G. Ohlsson , M. Ushida– utwory A. Weberna
M. Grzybowski. D. Barenboim – utwory A. Berga i inne.

Literatura uzupełniająca

Red. zbiorowa., *Dzieło Chopina jako źródło inspiracji wykonawczych*, Warszawa 1999
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,
Oleszkowicz J., *I Ty możesz improwizować*, CEA, 1997
Eszteni Sz., *O improwizacji fortepianowej*, MID, Z,162, COPSA 1975
COPSA 1974., *Problem ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha wg Alfreda Kreutza* MP,Z,104,COPSA, 1967
Kotowicz K., *Czytanie nut a'vista jako problem dydaktyczny w nauce gry na fortepianie*, MID,Z,151,COPSA, 1974
Kurkowski Z., *Podstawy akompaniamentu fortepianowego*, Warszawa 1991

Pytlak A., *Interpretacja jako kategoria artystyczna, estetyczna i pedagogiczna*, Białystok 1994
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,
Jasiński A., *Z zagadnień interpretacji pianistycznej aspekcie czasu muzycznego*, ZN PWSM nr 15, Katowice 1978
Lukaszewski M., *Zagadnienia narracyjności w muzyce według Eero Tarastiego*, Warszawa 1999
Pociej B., *Bach*, PWM, Kraków 1973
Tomaszewski M., *Chopin, człowiek, dzieło, rezonans.*, Ars Nova 1090
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,

biblioteki wirtualne i zasoby on-line

Naxos Music Library

www.jstor.org

RILM abstract of Music Literature

The New Grove Dictionary of music and Musicians